Nadzór pedagogiczny dyrektora po 1 września 2026 r.

Co zmieniło się w zadaniach dyrektora i jak przełożyć zmianę na plan nadzoru

Sieć współpracy dyrektorów szkół i placówek
Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wielkopolskim

Cel spotkania

Uporządkować nowe obowiązki dyrektora i sprawdzić, czy plan nadzoru 2026/2027 jest zgodny z przepisami.

Efekt

Dyrektor potrafi poprawnie zapisać zakres monitorowania i rozróżnić monitorowanie od kontroli oraz wspomagania.

„Nadzór ma sens wtedy, gdy prowadzi do lepszych decyzji.”

Co zmieniło się w zadaniach dyrektora od 1 września 2026 r.?

Najważniejsza zmiana dotyczy monitorowania pracy szkoły lub placówki

1. NOWA FORMA NADZORU

Monitorowanie zostało ponownie wprost wpisane do katalogu form nadzoru pedagogicznego obok kontroli i wspomagania.

2. NOWE ZADANIE DYREKTORA

Dyrektor we współpracy z innymi nauczycielami zajmującymi stanowiska kierownicze monitoruje pracę szkoły lub placówki.

3. ZMIANA PLANU NADZORU

Plan nadzoru dyrektora musi zawierać także zakres monitorowania. To nowy obowiązkowy element planu.

Dla planów na rok szkolny 2026/2027 przygotowanych przed wejściem w życie nowelizacji przewidziano termin dostosowania do 30 września 2026 r. W październiku warto więc wykonać audyt własnego planu.

Pozostałe podstawowe zadania dyrektora – kontrola i wspomaganie – pozostają. Zmiana rozszerza katalog o monitorowanie.

Słowniczek zmian 1/2

Trzy formy nadzoru, którymi posługuje się dyrektor

KONTROLA

Służy ocenie:

- przestrzegania prawa,
- przebiegu procesów kształcenia i wychowania,
- efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innej statutowej.

Pytanie dyrektora:

„Czy i jak zadanie jest realizowane?”

WSPOMAGANIE

Służy inspirowaniu i intensyfikowaniu procesów prowadzących do poprawy i doskonalenia pracy szkoły lub placówki.

W praktyce: diagnoza, planowanie działań rozwojowych, szkolenia, narady.

Pytanie:

„Jak pomóc nauczycielom poprawić pracę?”

MONITOROWANIE

To zbieranie i analiza informacji w celu identyfikowania i eliminowania zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań szkoły lub placówki.

Obejmuje także informacje o wypadkach i zdarzeniach nadzwyczajnych.

Pytanie:

„Jakie ryzyko lub tendencję musimy rozpoznać wcześnie?”

Słowniczek zmian 2/2

Pojęcia potrzebne dyrektorowi przy poprawianiu planu nadzoru

ZAKRES MONITOROWANIA

Obszar lub zjawisko, które dyrektor chce systematycznie rozpoznawać pod kątem zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań szkoły lub placówki. To element obowiązkowy planu.

PLAN NADZORU

Roczny plan dyrektora opracowany z uwzględnieniem wniosków z poprzedniego roku i podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa.

OBSERWACJA I ANALIZA DOKUMENTACJI

To narzędzia służące realizacji zadań nadzorczych. Obserwacja nie jest odrębną formą nadzoru, może służyć m.in. kontroli lub dostarczać danych do dalszych decyzji.

DZIAŁANIA PLANOWE I DORAŹNE

Działania prowadzone przez dyrektora wynikają z potrzeb szkoły lub placówki. Plan porządkuje działania przewidziane z góry; potrzeba może też pojawić się w trakcie roku.

Najważniejsze rozróżnienie: monitorowanie rozpoznaje zagrożenie lub tendencję; kontrola ocenia stan, proces lub efekt.

Zadania dyrektora w nadzorze

§ 22: trzy zadania + narzędzia ich realizacji

KONTROLUJE

- przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa
- przebieg procesów kształcenia i wychowania oraz efekty działalności szkoły lub placówki

WSPOMAGA

- diagnozuje pracę szkoły lub placówki
- planuje działania rozwojowe i motywuje do doskonalenia
- prowadzi działania rozwojowe, w tym szkolenia i narady

MONITORUJE

- pracę szkoły lub placówki w celu rozpoznawania i eliminowania zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań

Narzędzia wskazane w rozporządzeniu: analiza dokumentacji przebiegu nauczania oraz obserwacja prowadzonych przez nauczycieli zajęć i innych czynności wynikających z działalności statutowej.

Plan nadzoru dyrektora po 1 września 2026 r.

Co powinno być w dokumencie, a co jest nowe

KONTROLA

Tematyka i terminy przeprowadzania kontroli.

WSPOMAGANIE

Zakres wspomagania nauczycieli w realizacji ich zadań.

OBSERWACJE

Plan obserwacji prowadzonych przez nauczycieli zajęć i innych czynności statutowych.

MONITOROWANIE

Zakres monitorowania pracy szkoły lub placówki.

NOWOŚĆ od 1.09.2026 r.

Plan nadal opracowuje się z uwzględnieniem: (1) wniosków z nadzoru z poprzedniego roku szkolnego oraz (2) podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa.

Termin zasadniczy: do 15 września. Jeżeli plan ulega zmianie, dyrektor niezwłocznie informuje radę pedagogiczną.

Dla roku 2026/2027 plany przygotowane wcześniej należało dostosować do 30 września 2026 r.

Jak poprawnie zapisać zakres monitorowania?

Wymóg prawny jest krótki; dobry zapis powinien być operacyjny

1. CO?

Nazwij zjawisko lub ryzyko.

Np. narastająca absencja, zdarzenia wypadkowe, opóźnienia w uruchamianiu wsparcia.

2. GDZIE / KOGO?

Określ zakres: grupa, klasy, etap, obszar działalności szkoły lub placówki.

3. NA JAKICH DANYCH?

Wskaż źródła informacji np. frekwencja, rejestr wypadków, dokumentacja pomocy, ankiety.

4. JAK CZĘSTO I CO DALEJ?

Ustal harmonogram analizy i sposób reakcji na sygnał zagrożenia.

Przykładowy zapis

Monitorowanie frekwencji uczniów klas IV–VIII pod kątem wczesnego rozpoznawania narastającej absencji i ryzyka niewywiązywania się z obowiązku szkolnego; analiza danych z dziennika raz w miesiącu, a w przypadku sygnału ryzyka uruchomienie ustalonej procedury wychowawczej.

Gotowe przykłady zakresów monitorowania

Do adaptacji do potrzeb konkretnej szkoły lub placówki

FREKWENCJA

Monitorowanie frekwencji uczniów w celu wczesnego rozpoznawania narastającej absencji i ryzyka niewywiązywania się z obowiązku szkolnego.

BEZPIECZEŃSTWO

Monitorowanie wypadków, urazów i zdarzeń nadzwyczajnych w czasie przerw oraz zajęć organizowanych przez szkołę w celu identyfikowania miejsc i sytuacji podwyższonego ryzyka.

POMOC UCZNIOWI

Monitorowanie terminowości uruchamiania działań pomocowych po rozpoznaniu potrzeb ucznia w celu ograniczenia ryzyka opóźnionego wsparcia.

DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

Monitorowanie sygnałów o trudnościach w realizacji wybranego zadania statutowego placówki w celu wczesnego rozpoznania barier organizacyjnych i podjęcia działań korygujących.

Monitorowanie, kontrola czy wspomaganie?

Trzy różne funkcje

Pytanie dyrektora	MONITOROWANIE	KONTROLA	WSPOMAGANIE
Co chcę ustalić?	Czy pojawia się zagrożenie, tendencja lub sygnał ryzyka?	Jaki jest stan zgodności, przebieg procesu lub jego efekt?	Jak wesprzeć poprawę i rozwój praktyki?
Kiedy użyć?	Gdy potrzebuję cyklicznych danych i wczesnego rozpoznania problemu.	Gdy trzeba ocenić zgodność, proces lub efekt.	Gdy diagnoza wskazuje potrzebę rozwoju nauczycieli.
Przykład: absencja	Trend absencji i grupy ryzyka.	Sprawdzenie przestrzegania przyjętych zasad reagowania.	Warsztat dla wychowawców i wspólne procedury działania.

Dobra praktyka: monitorowanie może ujawnić ryzyko → kontrola może je zweryfikować → wspomaganie może pomóc usunąć przyczynę.

Październikowy audyt planu nadzoru dyrektora

Sześć pytań po terminie dostosowania planu 2026/2027

1. **Czy plan zawiera wyraźnie wskazany zakres monitorowania?**
2. Czy zakres monitorowania dotyczy zagrożeń dla prawidłowej realizacji zadań szkoły lub placówki?
3. **Czy monitorowanie jest odróżnione od kontroli, a obserwacja nie została potraktowana jako osobna forma nadzoru?**
4. Czy wiadomo, jakie informacje będą zbierane i jak dyrektor wykorzysta sygnał ryzyka?
5. **Czy działania nadzorcze wynikają z rzeczywistych potrzeb szkoły lub placówki?**
6. Jeżeli plan był zmieniany, czy rada pedagogiczna została niezwłocznie poinformowana o zmianach?

Jeżeli na którekolwiek pytanie odpowiadasz „nie” plan wymaga korekty albo doprecyzowania.

Po spotkaniu: trzy rzeczy do sprawdzenia w swojej szkole

Krótka puenta

1. PLAN

Czy mój plan zawiera zakres monitorowania i czy jest on spójny z potrzebami szkoły / placówki?

2. ROZRÓŻNIENIE

Czy wiem, kiedy używam kontroli, kiedy wspomagania, a kiedy monitorowania i nie traktuję obserwacji jako osobnej formy?

3. REAKCJA

Czy zebrane informacje prowadzą do decyzji: dalszego monitorowania, kontroli, wspomagania albo działania organizacyjnego?

Monitorowanie nie ma tworzyć kolejnego dokumentu.

Ma pomóc dyrektorowi wcześniej zobaczyć ryzyko i właściwie zareagować.

Dziękuję za uwagę.